

KOMPETENSKRAV – EN ÖVERSIKT

Körkortsbekähigheter

- C1 (minst 18 år), innebär att man bara får köra lastbil med en totalvikt upp till 7,5 ton.
 - C1E (minst 18 år), upp till 7,5 ton på lastbilen och max 12 ton på släpet.
 - C (minst 21 år*), innebär att man får köra lastbil med en totalvikt över 3,5 ton utan övre viktgräns.
 - CE (minst 21 år*), samma som C, men man får koppla till en eller flera släpvagnar utan övre viktgräns.
- * Lägre ålderskrav kan gälla för personer som gått till exempel gymnasieskolans fordonprogram eller yrkesutbildning på trafikskola.

Yrkeskompetensbevis (YKB)

Lagen om yrkeskompetensbevis omfattar förare som utför gods- eller persontransporter med C- eller D-behörighet. Lagen innebär bland annat krav på godkänd grundutbildning. Därefter krävs att föraren går en återkommande fortbildning vart 5:e år för att förnya beviset.

Digitalt färdskrivarkort

Tunga lastbilar och bussar är utrustade med digital färdskrivare. Föraren måste ha ett personligt digitalt förarkort som förs in i färdskrivaren och registrerar kör- och vilotider. Polisen kan i efterhand kontrollera att föraren följt gällande arbetstidsregler. Äldre lastbilar och bussar kan vara utrustade med annan typ av färdskrivare.

ADR-intyg

Den som transporterar farligt gods måste ha genomgått en ADR-utbildning. Efter godkänd utbildning erhåller föraren ett ADR-intyg. Intyget gäller i 5 år och föraren måste genomgå en repetitionsutbildning innan intyget upphör att gälla för att förlänga giltigheten.

Det finns fyra behörighetsklasser för farligt godstransporter:

- Styckegods
- Explosiva ämnen
- Radioaktiva ämnen
- Tanktransporter

För varje utbildning och behörighetsklass genomförs teoretiska prov hos myndigheten.

Förutom föraren, måste alla som är delaktiga i en farligt gods-transport, till exempel medåkande och lastande/lossande personal, ha genomgått en utbildning kallad 1.3-utbildningen. Den ger kännedom om risker när det gäller transport av farligt gods.

Kompetensbevis: Djurtransporter

För att transportera djur krävs kompetensbevis för djurtransporter. Det finns olika typer av djurtransporter som till exempel fjäderfä- samt hästtransporter och transporter för lantbrukets djur. Efter utbildning erhålls ett kompetensbevis.

Utbildningsbevis: Truck

Truckar är indelade i 4 olika grupper A-, B-, C- och D-truckar.

A-truck: låglyftande truckar.

B-truck: höglyftande plocktruckar och motviktstruckar.

C-truck: stora truckar som hjullastare med gafflar, containertruckar och timmertruckar.

D-truck: olika dragtruckar.

Generellt gäller att en truckförare

- ska ha fyllt 18 år.
- ska ha genomgått en grundläggande utbildning med teoretiskt och praktiskt prov för aktuell truck. Utbildningen ska dokumenteras på ett utbildningsintyg (ofta ett truckkort).

Bakgavellyft

För att få använda bakgavellyft måste föraren ha genomgått utbildning. Kunskaperna om säker användning av bakgavellyft ska vara dokumenterade.

Arbetsgivarens skriftliga tillstånd

För att som anställd hantera truck, hjullastare, kran, bakgavellyft med mera måste man förutom utbildning ha arbetsgivarens skriftliga tillstånd.

Branschkrav

Biltrafikens Arbetsgivareförbund och Svenska Transportarbetareförbundet har i Transportavtalet kommit överens om att man ska ha genomgått grundutbildning (gymnasieskolans eller fastställd av TYA) för att arbeta med bland annat följande maskiner:

- Hjullastare
- Fordonsmonterad kran
- Betongpump